

Rek+Mb

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Klunkhytte skans i Lekebergs kommun.

BESLUT

Det område som utgöres av del av fastigheterna Lekhyttan 1:2 och Lekhult 2:1 i Lekhyttans kommun och som framgår av bifogade utdrag ur fastighetskartan skall av skäl, som närmare anges i detta beslut, särskilt skyddas och vårdas på grund av dess betydelse för kännedomen om landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (SFS 1964:822) området som naturreservat.

Ändamålet med reservatet skall vara att för kännedomen om landets natur i väsentligen orört skick bevara ett naturskogsområde med lång kontinuitet och innehållande ett ovanligt stort antal hotade och skyddsvärda växtarter. Reservatet är avsett att utgöra ett område för tillflykt och möjlighet till spridning av arter som trängts tillbaka av det moderna skogsbruket. Den enligt 2 kap kulturminneslagen särskilt skyddade fornborgen, (fornlämning nr 10 i Hidinge socken), tillika utsiktspunkten inom området, skall hållas tillgänglig för besökare.

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter samt bestämmelser om naturvårdsförvaltningen skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. anordna upplag
3. anlägga väg eller ny stig
4. dra fram mark- eller luftledning
5. uppföra byggnad eller annan anläggning, t ex jaktorn eller foderhäck
6. utföra avverkning eller röjning i annan utsträckning än vad som framgår av fastställd skötselplan.

Föreskrifter nedan under punkt C, gällande allmänheten, gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning därigenom inte avsevärt försvåras.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. göra åverkan på markytan
2. plocka blommor, lavar och vedlevande svampar eller på annat sätt genom plockning eller uppgrävning skada växtligheten
3. samla vedlevande insekter, t ex skalbaggar
4. göra upp eld
5. tälta
6. framföra motordrivet fordon eller cykla
7. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
8. anordna orienteringskontroller eller snitslade spår

D. Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Syftet med skötseln av reservatet skall vara att låta vegetationen få utvecklas fritt mot urskogskaraktär. Fornborgen skall även i fortsättningen hållas tillgänglig för besökare och utsiktsmöjligheterna skall bibehållas. Borgens stenvallar skall hållas fria från träd och buskar. Risken för slitage och annan skada på naturen skall minskas genom åtgärder som vägleder besökare inom området.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 1996-05-08.
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar (SIS 03 1522).
4. Naturvårdsförvaltare är länsstyrelsen.

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Göran Janzon

BESLUT

Datum
1996-05-22

Vår beteckning
231-01814-93
Dos nr

Rek+Mb

5. Vid den praktiska naturvårdsförvaltningen skall, i frågor som inte regleras i skötselplan eller annars är av rutinkaraktär, samråd ske med länsstyrelsen samt med AssiDomän, Örebro skogsförvaltning i den mån denna inte redan är engagerad i reservatförvaltningen.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

I samråd mellan AssiDomän AB, Karlskoga biologiska förening, Degerfors naturvårdsförening och länsstyrelsen har genomförts inventering och utvärdering av ett antal från naturvårdssynpunkt intressanta skogsområden i södra Kilsbergen. Området Klunkhytte skans, som till viss del utgör domänreservat, har därvid bedömts vara av så stort intresse att det bör avsättas som naturreservat för att bevara områdets flora och vegetation. Området har avgränsats i samråd mellan företrädare för AssiDomän AB och länsstyrelsen.

Inom länsstyrelsen har under våren 1993 upprättats förslag till skötselplan och föreskrifter för det föreslagna reservatet. Under 1994 har förts diskussioner centralt mellan Naturvårdsverket och AssiDomän om det framtida skyddet av de befintliga domänreservaten inom tidigare Domänverkets marker. Förhandlingarna har under 1995 resulterat i en överenskommelse att befintliga domänreservat skall överföras till naturreservat. Klunkhytte skans-reservatet består till ca en tredjedel av ett tidigare domänreservat och till två tredjedelar av mark i anslutning till detta. Förslagen till föreskrifter och skötselplan har remissbehandlats under vintern 1996 och med smärre ändringar tillstyrkts. Överenskommelse om intrångsersättning för markområdet utanför det tidigare domänreservatet har träffats mellan länsstyrelsen och AssiDomän. Stiftelsen Hopajola och Lekebergs kommun har bistått med medel till intrångsersättningen.

Beskrivning av området

Naturreservatet Klunkhytte skans omfattar ett bergkrön med en fornborg från järnåldern. I direkt anslutning till fornborgen finns bergbranter och gammal granskog med lokaler för ett flertal värdefulla kärlväxter och svampar. Området utgör en liten men representativ del av Kilsbergen där skog och övrig vegetation fått utvecklas fritt. Fornborgen är den högst belägna i Kilsbergen och är skyddad enligt 2 kap kulturminneslagen. Det område som enligt nämnda lag hör till fornborgen är mot öster och väster vidare än det område som omfattas av naturreservatförordnandet. Del av området är sedan 1943 skyddat som domänreservat.

Reservatets benämning: Naturreservatet Klunkhytte skans

Kommun: Lekeberg

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Göran Janzon

BESLUT
Datum
1996-05-22

Vår beteckning
231-01814-93
Dos nr

Rek+Mb

Församling: Hidinge

Fastighet: Del av fastigheterna Lekhyttan 1:2 och Lekhult 2:1

Areal: 6,7 ha

Markägare: AssiDomän AB.

Lägesbeskrivning: Två km NV Lekhyttan och 25 km V Örebro, inom ekonomiska kartbladet 10448 (Lekhyttan). Reservatet har tyngdpunktskoordinaterna X= 6572400 Y= 1443250.

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen.

MOTIV FÖR BESLUTET

Klunkhytte skans utgör ett litet men särpräglat skogsområde som i liten utsträckning är påverkat av skogliga skötselåtgärder och därmed besitter en förhållandevis lång skoglig kontinuitet. Området är även botaniskt intressant med en del sällsynta kärlväxter samt en rik förekomst av olika svampar. Fornborgen centralt i området är en sen gammalt omtalad utsiktspunkt i Kilsbergen. Området utgör en liten men representsativ del av Kilsbergsterrängen som i den fysiska riksplaneringen upptagits som riksintresse för naturvården.

Naturvårderna i nu aktuellt område är sådana att de kräver ett omfattande skydd för att bevaras. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat eller nationalpark. Områdena har inte den storlek eller egenskaper i övrigt att bildandet av nationalpark ansetts motiverat, varför området bör avsättas som naturreservat.

Det är av stor betydelse att direkt mänsklig påverkan på reservatområdet minimeras, varför inskränkningar i allemansrätt och skogsbruk är nödvändiga.

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Göran Janzon

BESLUT

Datum
1996-05-22

Vår beteckning
231-01814-93
Dos nr

Rek+Mb

Detta beslut kan överklagas, se nedan.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit naturvårdsdirektör Per Olov Führ beslutande, länsantikvarie Olle Lindqvist, länsassessor Magnus Enhörning samt avdelningsdirektör Göran Janzon, föredragande.

Per Olov Führ

Göran Janzon

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Sändlista har ej scannats

1996-05-08

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET KLUNK- HYTTE SKANS

Planen är upprättad inom länsstyrelsen i januari 1993 och senast reviderad i maj 1996.

Skötselplanen omfattar:

Allmän beskrivning

1. Administrativ data
2. Grund för beslut samt föreskrifter
3. Översiktlig beskrivning av bef förhållanden

Plandel

1. Allmän målsättning
2. Disp och skötsel av mark
3. Anordningar för rekreation och friluftsliv
4. Tillsyn
5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen
6. Karta i skala 1:5 000 utvisande skötselområden och anläggningar

ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

Skyddsform	Naturreservat
Objektnummer	18 02 058
Beslutsdatum	1996-05-22
Kommun	Lekeberg
Registerområde	Hidinge
Läge	Två km NV Lekhyttan
Area	6,7 ha
Markägare	Assi Domän AB
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

2. GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER

2.1 Grunden för beslutet

Naturreservatet Klunkhytte skans omfattar ett bergkrön med en fornborg från järnåldern. I direkt anslutning till fornborgen finns bergbranter och gammal granskog med lokaler för ett flertal värdefulla kärlväxter och svampar. Området utgör en liten men representativ del av Kilsbergsterrängen, som i den fysiska riksplaneringen upptagits som riksintresse för naturvården. Fornborgen är skyddad enligt 2 kap kulturminneslagen. Det område som enligt nämnda lag hör till fornborgen är mot öster och väster vidare än det område som omfattas av naturreservatförordnandet.

Syftet med reservatbildningen är att för kännedomen om landets natur bevara en representativ del av Kilsbergen där skog och övrig vegetation får utvecklas fritt. Syftet är också att klara en skötsel av området som bibehåller reservatets och fornborgens karaktär och samtidigt gör dem tillgängliga för allmänheten.

2.2 Föreskrifter

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. anordna upplag

3. anlägga väg eller ny stig
4. dra fram mark- eller luftledning
6. uppföra byggnad eller annan anläggning, t ex jaktorn eller foderhäck
7. utföra avverkning eller röjning i annan utsträckning än vad som framgår av fastställd skötselplan.

Föreskrifter nedan under punkt C, gällande allmänheten, gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning därigenom inte avsevärt försvåras.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. göra åverkan på markytan
2. plocka blommor, lavar och vedlevande svampar eller på annat sätt genom plockning eller uppgrävning skada växtligheten
3. samla vedlevande insekter, t ex skalbaggar
4. göra upp eld
5. tälta
6. framföra motordrivet fordon eller cykla
7. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
8. anordna orienteringskontroller eller snitslade spår

D. Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Syftet med skötseln av reservatet skall vara att låta vegetationen få utvecklas fritt mot urskogskaraktär. Fornborgen skall dock även i fortsättningen hållas tillgänglig för besökare och utsiktsmöjligheterna skall bibehållas. Borgens stenvallar skall hållas fria från träd och buskar för att undvika skador på dessa. Risken för slitage och annan skada på naturen skall minskas genom åtgärder som vägleder besökare inom området.

2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 1996-05-08.
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar (SIS 03 1522).
4. Naturvårdsförvaltare är länsstyrelsen.
5. Vid den praktiska naturvårdsförvaltningen skall, i frågor som inte regleras i skötselplan eller annars är av rutinkaraktär, samråd ske med länsstyrelsen samt med AssiDomän, Örebro skogsförvaltning i den mån denna inte redan är engagerad i reservatförvaltningen.

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Naturreseptatet Klunkhytte skans omfattar ett bergkrön med en fornborg från järnåldern. I direkt anslutning till fornborgen finns ett flertal bergbranter med mellanliggande branta blockstenssluttningar som i huvudsak vetter mot sydväst. Området är i sin helhet beläget över högsta kustlinjen. De högst belägna delarna av området utgör hållmarker med tallskog. I övrigt dominerar gran. Inslag av ett flertal lövträdsarter förekommer dessutom i anslutning till bergbranter och rasmarker. Visst inslag av kalkberggrund har gynnat förekomst av ett flertal sällsynta och krävande kärlväxter. I granskogen förekommer ett flertal lokaler med värdefulla kärlväxter och svampar. Området utgör en liten men representativ del av Kilsbergen där skog och övrig vegetation fått utvecklas fritt. Fornborgen är den högst belägna i Kilsbergen och är skyddad enligt 2 kap kulturminneslagen. Det område som enligt nämnda lag hör till fornborgen är mot öster och väster vidare än det område som omfattas av naturreseptatförordnandet.

Anledningen till att skogen inom området ännu inte avverkats är dels den som domänreservat sedan 1943 skyddade fornborgen, dels tekniska svårigheter att transportera ut virket ur området. Domänreservatet har avsatts med syfte att bibehålla ett äldre skogsbestånd i anslutning till fornborgen. Frånvaron av skogliga åtgärder inom området de senaste decennierna ger området viss urskogsprägel med torrträd, högstubbar och vindfällen.

PLANDEL

1 ALLMÄN MÅLSÄTTNING

Skogen inom området skall låtas utvecklas fritt mot naturskogskaraktär. Fornborgen skall hållas tillgänglig för besökare samt genomgående stigar fria från vindfällena och inträngande vegetation.

2 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

2.1 Allmän målsättning för mark och vegetationsvård

Målsättningen med områdets skötsel är att begränsa slitage och andra skador på naturen genom att underhålla befintligt stigsystem i området. Borgvallarna av upplagd sten skall hållas fria från vindfällena och vegetation för att förhindra att dessa raseras.

2.2 Hävd av området

Området skall låtas utvecklas fritt mot naturskog. Stigar röjs vid behov. Vindfällena skall lämnas i området men få kapas eller flyttas i den utsträckning som behövs för att hålla stigarna framkomliga.

Stenvallarna i fornborgen skall hållas fria från vindfällena och vegetation för att förhindra ytterligare rasering av vallarna. Vid ingången till fornborgen skall en handfull av befintliga träd närmast borgen avverkas för att bättre synliggöra borgen. Avverkade träd lämnas i skuggigt läge inom reservatet för att bidra till en ökad andel död ved. De vuxna träden på förborgvallen i sydöst lämnas, dock skall ev uppkommande sly samt vindfällena inom detta område efter hand tas bort. Innanför den övre borgmuren kan enstaka yngre träd som skymmer utsikten plockas bort. Avfall från rójningar och plockhuggning innanför övre borgmuren placeras i skogen utanför borgen.

3 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

3.1 Kommunikationer

Reservatet ligger ca en km norr om E-18 mellan Lekhyttan och sjön Leken. Området kan nås via stigar söderifrån och norrifrån, bl a Bergslagsleden som passerar genom områdets sydligaste del och som även har en sammanbindning genom reservatet till den kommunalt ägda friluftsgården Klunkhyttan.

3.2 Skyltning

Upplysningstavlor och reservatmarkeringar skall finnas enligt markering på karta. Vägvisningsskyltarna på Bergslagsleden kompletteras med vägvisning upp till fornborgen samt till friluftsgården i Klunkhyttan. Upplysningstavlan närmast ingången till fornborgen utformas lämpligen som en större trätavla med samlad information om dels naturreservatet, dels om fornborgen samt dels information om AssiDomäns engagemang i arbetet med att skydda och bevara värdefulla skogsbiotoper i länet.

3.3 Stigar

Befintligt stigsystem som består av Bergslagsleden med sammanbindningsled mot Klunkhyttan samt stig till krönet av fornborgen, skall bibehållas.

4. TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

5. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Skötselinsatserna består av årlig tillsyn, underhåll av stigar i form av rensning och ev spångning, samt återkommande röjning/avverkning på borgvallarna. Årskostnad 5 000 kronor.

Gränsmarkering och informationstavlor inklusive materialkostnader ca 10.000 kronor.

Naturreservatet Klunkhytte skans.

KARTA TILL SKÖTSELPLAN

— — — — — Reservatgräns

..... Markerad stig

Informationstavla

